

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztőnk háboruban léte miatt a szerkesztésért felelős:
DR. KISS PÁLMÉ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-tér 2. Telefonszám 124.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Egész évre 14 korona. Negyed évre 3 kor. 50
Fél évre 7 „ Egy hónapra 1 „ 20

A nemzetközi kereskedelem

sokat szenvedett az elmúlt időkben az eddig összeállított kimutatók szerint. Már csak azért is, mivel békében egyes országok barátságos összeköttetésben lévén, ugyiszlóván cserekereskedelmet folytattak, de másrészt a háború következtében Anglia hatalmas flottája nemcsak ellenségeit, de a neutrális országokat is elzárja a világkereskedelemtől. De a nemes angol azonkívül, hogy Monarchiánkat és Németországot „éhhálálra” ítélta, a nyersanyagok behozatalát is elzárta előlünk és így iparunkat akarta megfojtani. Mindezeket nem számítva, a nemzetközi kereskedelem nagyon sokat szenved a kiviteli tilalom miatt.

A monarchia első félévi külkereskedelmi kimutatását nézve megállapíthatjuk, hogy dacára a felsorolt sok akadálnak, eléggé kedvező.

Kereskedelmi mérlegünk passzívja az első félévben 524 millió koronát tesz ki, emellett természetesen be- és kivitel számai jelentékenyen kisebbek, mint a múlt év hasonló időszakában. A folyó első félév összforgalma 1575 millió, melyből a behozatalra 1050 millió, a kivitelre pedig 515 millió korona esik. Mint látjuk, a behozatal megegyezik annyit tesz ki a kérdéses időben, mint kivitelünk.

A kivitel nagy esése mindezekelőtt a kiviteli tilalommal magyarázható, mivel elsősorban egyik erős kiviteli cikkünket a cukrot szándékkal tartották vissza, mert ellenségeinktől akartuk azt megvonni. Németország is természetesen kiviteli tilalmat vetett a cukorra, orosz cukrot pedig nem lehet szállítani. A vágó marhákat is vissza kellett tartanunk, nemkülönben a tojást és fát.

Bár a viszonyok megnehezédtek a kereskedelem itthon kedvezően alakul s így Anglia szándékai sem mindenben teljesedtek, bar ipari fejlődésünket tényleg akadályozza.

A vegyészeti tudományak és technikaának köszönhetjük, hogy az eddig nélkülözhetetlenek hitt külföldi nyersanyagokat gyári uton előállíthatjuk, s megkezdett uton haladva, valószínűleg e téren is még fejlődni fogunk úgy

hogy a külföldtől mindjobban függetleníthetjük iparunkat és kereskedelmünket. Minden rossznak

van hát jó oldala is, ez utóbbi pedig Anglia kiéheztetési teóriája keltette életre.

Visszavertük az oroszok támadási kísérleteit a Strypánál

B u d a p e s t, szeptember 14.

Orosz hadszíntér:

Kelet Galiciában helyzet változatlan. Ellenség ma reggel megtámadta a Strypa mellékén levő harc vonalunkat, de visszavertük. Oroszok Wolhíniában is, új csapatokat hozva oda számos helyen támadtak, míg Nowo-Alexiniecnél még tart a harc. Dubnónál és a Stubica-szakaszon mindenütt nagy veszteséggel utasítottuk vissza ellenséget. Litvániában küzdő csapataink ellenséget üldözve Slomitól keletre a Griwda-szakaszon túl nyomultak elő.

Höfer altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A németek Vilnáért harcolnak

5200 fogoly

Berlin, szept. 14.

Nagyfőhadiszállás jelenti:

Keleti hadszíntér:

Hindenburg tábornagy hadserege Duna és Vilna közötti arcvonalon (Vilnától északnyugatra) harcolva tovább haladnak előre. 5200 orosz elfogtunk, 1 ágyút, 16 löszerkocsit, 13 géppuskát és sok máhát zsákmányoltunk. Olyiától keletre előrehaladt támadásunk. Grodnótól északkeletre a Nyemen torkolatánál üldöző csapataink félig jutottak Lidiához. Tovább délre a Szcaka-szakaszhoz közeledünk. A lidiai pályaudvarra éjjel bombákat dobtunk.

Lipót bajor herceg tábornagy hadserege: Szozara irányában ellenség üldözése tovább folyik. Ellenséges utóvédeket visszavetettük.

Mackensen tábornagy hadserege: Ellenség üldözését itt sem tudja feltartóztatni. Néhány száz orosz elfogtunk.

Délkeleti hadszíntér:

Német csapatoknál helyzet változatlan.

Legfőbb hadvezetőség.

Hindenburg Vilna alatt

A német nagyfőhadiszállás jelenti:

Orosz hadszíntér:

Hindenburg tábornagy hadserege:

A Duna balpartján, Friedrichstadt és Jakobstadt között a több

ellenséget állásából kivertük.

Tovább délre az ellenség kikerülő mozdulatot tett. A nyomon követő német élek elérték Ecken-grafen (Jakobstadtól 30 kilométernyire délnyugatra) babiski utat.

Kupischky, Dünaburg-ut és Vilna alatti Vilia folyók között előnyomulásunk serényen halad.

A Vilna-Dünaburg-Pétervár vasutvonalat több helyütt elértük.

Grodnótól keletre a Nyemen-

könyökben az üldözés folyamatban marad.

Az alsó Zelviánkán az ellenség több erős ellentámadását visszavertük, egy nap, több mint 3300 a fogoly, 1 ágyút, 2 gépfegyvert zsákmányoltunk.

Lipót bajor herceg tábornagy hadserege csoportja:

Az ellenség visszavonulásban van. 1000-nél több orosz elfogtunk.

Mackensen tábornagy hadserege csoportja:

Az ellenség ellenállása az egész arcvonalon megtört. Az üldözés Pinsk irányában folyamatban van.

Délkeleti hadszíntér:

A németek tegnap Tarnopoltól nyugatra és délnyugatra több erős ellenséges támadást véresen visszavertek, néhány száz foglyot ejtettek. Éjszaka az eddigittől néhány kilométernyire nyugatra eső kedvező állásban elhelyezkedtünk.

A londoni City bombázása

Berlin, szept. 13.

A kopenhágai „Politiken” londoni levelezője leírja élményeit és érzéseit a legutóbbi Zeppelin-támadás alkalmával. A levelező London egyik főutcáján járkált, amikor a City felett a Zeppelinek megjelentek. A léghajók fényzőróikkal minden egyes házat élesen megvilágítottak, a tűzoltóság fel és alá száguldott az utcákon és mindenütt munkához látott, ahol gyújtóbombák estek le. A tudósító közelében néhány olasz pincér revolverrel lövöldözött a Zeppelinekre. Az utcákon csak kevés ember volt, mindenki nyugodtan viselkedett és csak néhány ideges asszony esett össze ideggörcsben. Az angol barát újságíró még hozzászólja azt is, hogy a Zeppelinek 95 kutyát öltek meg, mert holdas éjjel volt és a kutyák az utcákon ugatták a holdat.

Bulgária a központi hatalmak ol'alan

Páris, szept. 14.

A Havas-ügynökség nem hivatalos értesülése szerint az a körülmény, hogy Bulgária megegyezett Törökországgal, illuzióriussá teszi az ententenak Bulgáriával való tárgyalásait. Az első eredménye már meg is van Bulgária elhatározásának, a bolgár kikötők

Ablakredőnyök önműködővel minden nagyságban kaphatók a PALLAGI cégnél.

blokkolása. Másik következménye Bulgária lépésének, hogy Szerbia Görögországnak most már semmiféle területátadásra sem hajlandó. Bulgária ilyen helyzetben teljesen a központi hatalmak oldalára van kényszerítve és a bolgár politikusok azt látják, hogy nincs más hátra, mint hogy a bolgárok ragadjanak fegyvert és a harmadik balkáni háborúban igyekezzenek törekvéseiket megvalósítani. A Havas-ügynökség azt hiszi, hogy be akarja várni Bulgária az orosz harctéren is a helyzet kialakulását, mielőtt Macedóniába bevinné csapatait.

Bulgária szabad utat követel Magyarországra felé

Szófia, szept. 14.

A Dnevnik mai vezetőiké ismét azzal a kérdéssel foglalkozik, hogy Bulgária a Dunán lerakott aknáknak miatt el van zárva egyik legfontosabb kiviteli pályáról. A cikk kiemeli a Morava völgy stratégiai jelentőségét és utal arra, hogy a Timok és Morava völgy között levő hegyek már a bolgár Sztara Planinához tartoznak és hogy a bolgár határ megvédése szempontjából ezek igen fontosak. A régi okmányok, mint például az 1908. évi békeszerződés, ezeket a hegyeket különben is bolgár területeknek nyilvánították. A Dnevnik ezek után azt követeli, hogy Bulgária szállja meg ezeket a hegyeket egészen a Moraváig, hogy ilyképpen biztosítsa magának a szabad utat Magyarországra felé.

Románia vár

Bukarest, szept. 14.

Diplomáciai körökben igen komolyan itélnek meg a helyzetet. Hangsúlyozzák, hogy Románia miután döntése esetleg kockára teheti az eddigi eredményeket is, viszont a jövőt is megalapozza. Sok érdeket kell összeegyeztetni és elhamarkodott ítéletet nem szabad mondani. Vezetőkörökben az a vélemény alakult ki, hogy Románia Bulgária politikájának tisztázásáig várjon és ettől tegye függővé elhatározását és jövő állásfoglalását.

Bulgária Macedóniába vonul

Berlin, szept. 14.

Az entente összes lapjai a Reuter-ügynökségtől vett szenzáció értesülés alapján közlik, hogy Bulgária az orosz helyzet kialakulása után bevonul Macedóniába. Szófiából még nem érkezett semmiféle jelentés, se cáfolat, se megerősítés. Bulgária lapjai minden kommentár nélkül közlik a Reuter-ügynökség híreit.

HAGYMÁS ZSÁKOKAT, VIZMENTES PONYVÁKAT, mérlegeket és morzsolókat szállít a legolcsóbb árban GLÜCK SAMU gápraktára

Makói és aradi fiúcskák a menetszázadban

15 éves „frájerék“

Makó, szept. 14.

Az Aradi Ipar- és Népbank direktora mondotta el ezt a kedves apróságot:

— Két vézna gyermeket pillantottam meg a napokban a bankom előtt. Mindkettő kifogástalan katonaruhában, még a bajonet is az oldalukon és a galléron egy csillag. Ha jött egy katonatiszt, szabályosan szalutáltak, mindenki mosolyogva fogadta a köszöntésüket. Valaki megemlített, hogy már megjárták a harctereket is, érdekelt az ügy, behívtam őket a szobámba.

Két vézna gyerek, 15 évesek lehetnek, de bizony elmaradtak a társaiktól. A tekintetükből azonban okosság sugárzik ki.

— Hát tényleg voltatok már a fronton? — kérdeztem.

— Természetesen! — jelenti ki az egyik.

— Én pedig — mondja a másik — voltam az északi harctéren, küzdöttünk az oroszok ellen is, meg lenn voltam és résztvettem az oroszok elleni hadjáratban.

— Miért jöttetek vissza?

— Maródiak vagyunk! — jelentették ki a gyermekek. — De kezdjük magunkat összeszedni, hamarosan visszamegyünk...

A másik közbeszólt:

— Én már benn vagyok a marsban.

Érdekelt, hogy a gyermekek, hogy a kerültek a harctérre és ezután is érdeklődtem. Az egyik nagybúszkén előhúzott egy irást:

— Tetszik látni, nekem még szülői beleegyezésem is van...

A másik már ilyennel nem dicsekedhetett, ő sokkal egyszerűbben lett katona:

— Meatek a vonatok — kezdte elmesélni — a daloló, felvirágozott vonatok. Én is szerettem volna velük menni. Megpróbálkoztam, felajánlottam a szolgálataimat. Nem engedtek, leparancsoltak a vonatról. De akkor már erősen élt bennem az elhatározás, akkor már nem tántorodhattam meg. Egy éjszaka kilopódoztam a pályaudvarra és az áruk között elbújtam. Csak az éhség kergetett ki a búvóhelyemről. Már messze jártunk, Galiciában. Először megakartak verni, de aztán annyi szolgálatot tettem, hogy megszerettek. Később már nem is tudtak megenni nélkülem. Én is szerettem a századomat, sohse bántam meg, hogy katona lettem...

Igy lett katona az aradi és a makói kis gyerkőc, anno 1914-ben...

Még csak az előléptetés érdekelnék:

— Komoly az a csillag? — kíváncsiskodtam.

— Mindketten megszolgáltuk! — jelentették ki büszkén.

— És mivel?

A makói gyerek előadása érdekes és plauzibilis:

— Harminckét sebesültet segítettem le az olasz harctéren egy szikláról a legnagyobb golyózáporban. A tiszték igen meg voltak velem élgedve és elismerésképpen megkaptam a csillagot...

— És te? — fordultam a másikhoz.

A válasz sokkal büszkébb volt ámbar nem annyira hihető:

— Én egy oroszot fogtam!

A két gyerek megajándékozva kilépett az utcára, csodálkozó tekintetek kísérték az utcukon...

A szerdai közgyűlés

Városi tisztviselők drágasági pótléka. — A Diákotthon segélyezése

Makó, szept. 14.

Holnap, szerdán délelőtt 9 órakor tartja a városi képviselőtestület szeptember havi rendes közgyűlését Galambos Ignác dr. polgármester elnöke alatt. Lapunk szombati számában közöltük már a közgyűlés tárgysorozatát. A közgyűlés elő a tanácsnak több nagyfotosságu javaslata kerül. Ezek a tisztviselők drágasági pótlékára, a szegényménház ételmezésének biztosítására, továbbá Tarnay Ivor vármegyei főjegyzőnek azon indítványára vonatkoznak, hogy a város szavazzon meg a Dmke diákotthonnak az általános drágaság folytán reánehazódó súlyos anyagi terhek megkönnyítésére 1000 korona segélyt.

A tanács a városi tisztviselővel szemben minden tőle telhető megtett, amennyiben dr. Gerő Géza és társai indítványával foglalkozva ajánlja a képviselőtestületnek, hogy a nős tisztviselőknek fizetésük 15 százalékát, a nőtelneknek fizetésük 10 százalékát, drágasági pótlék fejében megadja. Nem tudjuk elképzelni sem, hogy a képviselőtestületben akadjon olyan városi képviselő, aki be ne látna ennek a javaslataknak méltányosságát és a szükségszerűségét. Akkor, amikor a kormány, amelyről nem lehet azt mondani, hogy normális pénzügyi terhekkel és színtánciókkal kell csak megbirkóznia, a legmesszebbmenő jóindulattal és szplendid bőkezűséggel gondoskodik tisztviselőiről, összeférhetőnek tartaná-e a képviselőtestület, ez a mindanekeelőtt erkölcsi testület lelkiismeretével, hogy a hadiállapotban sokszoros munkatöbblettel elhalmozott tisztviselői retteggve gondoljanak a beköszöntő tél esetleges nélkülözéseire.

A városi képviselők közül épen azok, akik östermeléssel, gazdálkodással foglalkoznak, tudják legjobban, milyen nehéz megküzdni nekik is a mindenhol, minden vonalon egyformán észlelhető nyomasztó drágasággal, ár-emelkedéssel. Az ö intellektusukra és szociális érzésükre hivatkozunk akkor, amikor hinni merjük, hogy ennek a tanácsi javaslataknak keresztülvitele elé nem engednek akadályt gördíteni.

A szegényménház ételmezésének ellátására a tanács elfoga-

dásra ajánlja a Rankl József kérelmét, mely szerint vállalkozik személyenként és naponként 95 filléres egységárban a menházi szegények ételmezésére 1 évi időtartamra.

Ezzel szemben megdöbbenve értesülünk arról, hogy a Diákotthon segítségére vonatkozó indítvány támogatása elől a tanács mereven elzárkózott.

A Diákotthonnak ügye, mely béke idején is, de különösen most a háború folyamán annyira fontos nemzeti kulturmissziót teljesít, sokkal inkább Makó városának is ügye, semhogy ilyen határozott negatív formában lenne a közgyűlés elé terjeszthető. Amit nézetünk szerint a tanács, bizonyára a város anyagi erejének túlságosan minuciozus és óvatos latolgatása következtében nem tett meg, még megteheti a közgyűlés, hogy ha nem is az egész 1000 koronával, de annak tekintélyes részével segíteni fogja Makónak ezt a támogatásra érdemes intézményét.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Szept. 15. Szerda. Róm. kath. és Protest. Sz. ker. f. Görög-orosz szept. 1. Evk. Nap kel 5 óra 34 percekor, nyugszik 7 óra 15 percekor.

Időjárás. Változékony, hűvös idő várható, több helyütt esővel. Sürgönyprognózis: Változékony, hűvös, sok helyütt esapadék. Déli hőmérséklet 14-6 fok C.

— Vertán Endre megsebesült. A városban már napok óta beszélték, de csak ma érkezett biztos híre annak, hogy Vertán Endre vármegyei aljegyző, ki a szintén megsebesült Sakovich dr. aljegyzőre került a harctérre, balkarján könnyen megsebesült. Mint 5 magyija, a nagyváradi helyőrségi kórházban ápolják.

— Levél a harcterről. Fejlesztés Pál tizedes makói lakostól, aki a 300. honvéd gyalogezredben szolgál, szerkesztőségünk címére a következő levelezőlap érkezett: 1915. szept. 4. Tisztelt szerkesztőség! Fogadják üdvözlétemet, mint lapjuk hí olvasója s örömmel hálát adva Istennek, hogy az egész Monarchia területén a foglyokon kívül más muszka ellenség nincs, most egy kicsit pihenünk, hogy új erővel verjük ezt a gyűjtőbandát. De meg érdemljük ezt a kis pihenőt, mert 6 nap óta egy huzamban vízben, sárban és éjjel-nappal üztük őket a szakaszon mint járőr és terep kutató. Az első között voltunk, kik Bródyba beértünk, pedig hol van ez már a galíciai folyótól, hol egy éjjel feltűnés nélkül megszöktek, pedig berendezkedtek, mintha véglegesen ott akarnának maradni s ideig két védő állásból vertük ki, pedig négyezer drótsővény volt. De ha minden cölöp helyett egy ágyu lenne, akkor se tudna visszatarítani, mikor felhangzik az éjben, hogy rajta, rajta, elibe, stb., alig lehet sorakoztatni. Nevetünk rajta azo, hogy mikor fut. Kiabálják a muszkák, hogy huzi, huzi. Da azért igyekszik az utilatp a hátán összebuzni, már ahogy mink

mondjuk, mikor fut. Legközelebb, ha időm lesz többet írok. Tiszte-
lője: Fejes."

— Uj lisztárak. Az a miniszteri
rendelet, mely a maximális liszt-
árakat szabályozza, még a 40
K-ás buza ár tekintetbe vételével
készült. E szerint a nullás liszt
ára nagyban 77 K, a főzöliszté
59 K, a kenyérliszté 40-44 K.
Amióta azonban nincs prémiumos
buza, azóta a lisztárak nincsenek
a 36 K-ás buzaárhoz leszállítva.
Most arról értesülünk, hogy leg-
közelebb miniszteri rendelet jelle-
nik meg, mely a fent említett
lisztárak árát állítólá 73-50,
55-50, illetőleg 38-94 K-ban fogja
megállapítani. A nullás és főzö-
liszt ára 4-54 százalékkal, a ke-
nyérliszté 3-73 százalékkal szállna
le, ez az arány még jobban fogja
fokozni a kenyérliszt keresletet a
többihez képest is talán csökken-
ne bizonyos mértékben a két fi-
nomabb lisztfajtában észlelhető
relatív tulprodukción.

— Sebesültjeink és halottaink.
A hadvezetőség által legutóbb ki-
adott veszteségi kimutatás a követ-
kező csanádmezei hősök nevét
tartalmazza: Csimány János 101.
gy. e. 11. sz. Kövegy 1890. seb.,
Dedinsky András 43. gy. e. 11.
sz. Nagylak 1892. hadifogoly,
Biró Demeter őrzvezető 101. gy. e.
11. sz. Tornya 1894. meghalt,
Dobra Ferenc 4. honv. gy. e. 4.
sz. Kovácsné 1885. hadifogoly,
Fischer Antal őrzvezető 101. gy. e.
1. sz. Kisiratos 1886. meghalt,
Fodor Lajos 101. gy. e. 15. sz.
Kevermes 1884. sebesült, Fülöp
János 4. honv. gy. e. 3. sz. Mező-
Kovácsné 1882. hadifogoly, Gá-
lik Mihály 4. honv. gy. e. 4. sz.
Mező-Kovácsné 1882. hadifogoly,
Hajdu Gábor 101. gy. e. 4. sz.
Kunágota 1878. hadifogoly, Kiss
János 101. gy. e. 3. sz. Mezőhe-
gyes 1892. sebesült, Kiss II. Ist-
ván 4. honv. gy. e. 6. sz. Kun-
ágota 1886. hadifogoly, Kőszegi
Albert 101. gy. e. 4. sz. Kever-
mes 1889. meghalt, Kovacsócs
Mátyás 101. gy. e. 9. sz. Battonya
1888. sebesült, Král Rudolf 4.
honv. gy. e. Ref.-Kovácsné 1886.
hadifogoly, Machnik János 4.
honv. gy. e. Kunágota 1887. hadi-
fogoly, Mrlák András 101. gy. e.
4. sz. Véggyháza 1883. sebesült,
Nagy Pál 4. honv. gy. e. 1. sz.
Dombiratos 1892. hadifogoly.

— A hadisegélyek felvétele. A
hadisegélyben részesített egyének
a segélyösszegek felvétele végett
a következő napokon és sorrend-
ben kötelesek jelentkezni: Akik-
nek vezetékneve A, Á és B betűk-
kel kezdődik szeptember hó 17.
napján, Akiknek vezetékneve Cz,
Cs, D, E, É és F. betűkkel kez-
dődik, szeptember hó 18. napján.
Akiknek vezetékneve G, Gy, H,
I és J. betűkkel kezdődik, szept-
ember hó 20. napján. Akiknek
vezetékneve K és L betűkkel
kezdődik, szeptember hó 21. nap-
ján. Akiknek vezetékneve M, N,
Ny és O, Q betűkkel kezdődik,
szeptember hó 22. napján. Akik-
nek vezetékneve P, R és S betűk-
kel kezdődik, szeptember hó 23.
napján. Akiknek vezetékneve Sz,
T és U, Ú betűkkel kezdődik,
szeptember hó 24. napján. Akik-
nek vezetékneve V, W, Z és Zs.
betűkkel kezdődik, szeptember hó
25. napján. A nyugdíjasok köny-
vecskéinek számféjtése szeptember
25. napján fog eszközöltetni. A
kifizetés minden nap reggel 7
órákor kezdődik. Azok, akik a ki-

jelölt időben nem jelentkeznek, a
segély összeget csak a következő
kifizetések alkalmával fogják meg-
kapni. Felhívtnak végül a se-
gélyben részesülők, hogy a kifi-
zetéshez 1-2 korona aprópénzt
hozzanak magukkal.

— Levéllenőrzés megkönnyí-
tése. A nagyváradi posta és táv-
írda igazgatóságától a következő
sorokat vettük: A hírszolgálat
katonai ellenőrzése érdekében a
külföldre szóló levelezések az
alábbi korlátozásoknak vannak
alávétve: A levél szövege a levél-
papír (quart) két oldalát ne ha-
ladja meg. A levelekhez nem esa-
tolhatók oly mellékletek, amelyek
híreket tartalmaznak. Az írás
tisztá és jól olvasható legyen.
Titkos vagy jelirások (gyorsírás)
nem használhatók. A soroknak
tulsűrű alkalmazást, ugyisintén
a sorok fölé keresztben más sorok
átírása tilos. Üzleti levelezéseknél,
ha azok egyébként a fent feltéte-
leknek megfelelnek, a szöveg két
oldalánál hosszabb is lehet. Ezek-
hez számlák, árjegyzékek és ha-
sonló üzleti mellékletek csatolása
meg van engedve. A levél burko-
lásához csak oly borítékot szabad
használni, amely egyrétű papiros-
ból, vagy burkuló anyagból áll,
tehát selyempapírral vagy más
anyaggal bélelt borítékokat hasz-
nálni nem szabad. Azok a feladók,
akik a fenti szabályokhoz nem
alkalmazkodnak, önmaguknak tu-
lajdonítsák, ha az ellenőrzési te-
endők megnehezítése folytán leve-
lezéseik tetemes késést szenved-
nek, vagy egyáltalában nem to-
vábbíthatnak. A fenti szabályok a
hadműveleti területeken levő pos-
tahivataloknál feladott összes
magánlevelezéseknél alkalmazást
nyernek.

— A hadifoglyoknak száma.
Egy pontosnak látszó legújabb
számítás szerint a háború első
évében, azaz 1914. aug. 1-től 1915.
aug. 1-ig a német csapatok foglyul
ejtettek, illetve zsákmányoltak:
az oroszról 1,082,916 embert, 1720
ágyut, 2000 gépfegyvert. A fran-
ciától 280,000 embert, 1000 ágyut,
400 gépfegyvert. Az angoltól
26,500 embert, 199 ágyut, 85 gép-
fegyvert. A belgától 42,000 em-
bert, 1000 ágyut, 200 gépfegyvert.
Összesen 1,431,916 embert, 2820
ágyut, 2685 gépfegyvert. A mo-
narchia csapatai: az oroszról
551,461 embert, 500 ágyut, 700
gépfegyvert. A szerbtől 45,000
embert, 130 ágyut, 100 gépfegy-
vert. Összesen 596,461 embert, 640
ágyut, 800 gépfegyvert, vagyis a
szövetséges csapatok elfogtak ösz-
szesen 2,028,377 ellenséges kato-
nát és zsákmányoltak: 4450 ágyut,
3485 gépfegyvert; ebből orosz
1,684,377 ember, 2220 ágyu és
27000 gépfegyver. Ezek a számok
aug. 1-ig vannak számítva. A hi-
vatalos jelentések szerint a fenti
számokhoz hozzájárul még az
augusztusban eddig ejtett mintegy
200,000 fogoly, 1500 ágyu és 300
gépfegyver; nincsenek számítva
az olasz foglyok (mintegy 10,000)
és a törökök hadifoglyai, úgy hogy
a három szövetséges állam hadi-
foglyainak száma augusztus 23.
mintegy 2 millió 250,000-re tehető.
A zsákmányolt ágyuk száma kis
hijján hatezerre nőtt, a gépfegy-
verek száma pedig négyezer felé
jár. A foglyok, ágyuk és gépfegy-
verek számai ehhez képest egy
roppant hadsereg arányait adják.

SZINHÁZ

MŰSOR:

Szardán R a d ó Nelly és R é-
v é s z Ilonka felléptével TISZA-
VIRÁG nagy operett.

Csütörtökön R a d ó Nelly és
Z á r a y Gizi felléptével MOZI-
KIRÁLY nagy operett.

Pénteken nincs előadás.

Szombaton R a d ó Nelly és
R é v é s z Ilonka felléptével:
KÁVÉHAZY KONRÁD vig ope-
rett.

* Az apja lánya. A már múlt
szezomban nagy sikerrel bemuta-
tott darabban ma is szép közön-
ség előtt bizonyították be színé-
szeink sokoldalúságukat. Volesey
Rózi tehetségének ezuttal is
számos jelét adta. Révész Ilonká-
nak ez az alakítása kifogástalan,
ma különösen elegáns, közvetlen
és charmont volt. Nádasyné, Re-
mete, Sugár, Adám Pál vala-
mennyien kitűnőek voltak.

* Tiszavirág negyedszer. Ma
este kerül színre negyedszer a
„Tiszavirág“. E rendkívül bájos
és szépenéjű operette, mely ná-
lunk Makón is igen nagy sikert
aratott és az első három előadása
zsufolt nézőtér előtt folyt le. Az
érdeklődés után itélve, mellyel
közönségünk a ma esti előadás
íránt viseltetik, a mai negyedik
előadása a „Tiszavirág“-nak szin-
tén telt házat fog vonzani. A két
női főszerepet Révész Ilonka és
Radó Nelly játsszák.

* Kávéházy Konrád bemuta-
tója. Szombaton mutatja be szin-
társulatunk a fővárosban nagy
sikert aratott vig operettet az
u. n. „Kávéházy Konrád“-ot, a
melyre társulatunk nagy kedvvel
és ambícióval készült. Az elejétől
végig roppant mulatságos darab-
ban a szebbnél szebb énekszámok
egymást váltják fel s azt hisszük,
hogy a kitűnő operette nálunk is
nagy tetszést fog aratni.

REGÉNY.

Egy világváros rajzolatai.

105. fejezet.

A lélekkufárok.

„Egy ismeretlen egyén, kétség-
kívül megvesztegetési szándékból,
Bordás kapitány lakására egy láda
finom szivart küldött, öt darab
ezrest is adva melléje! A sziva-
rok az öreg honvédeknek adattak
át, a pénz pedig további intézke-
dés végett a nagyméltóságú be-
lügyminiszteriumhoz terjesztett
fel.“

Ezt a közleményt olvasva, né-
melyek dicséretleg nyilatkoztak
Bordás kapitány jellemességéről,
többen azonban szánakozva mo-
solyogtak s körülbelül azt mor-
mogták maguk elé:

— Együgyű idealista!

Az eset ekkép a hivatali be-
csület szabályai szerint lett elin-
tézve Bordásnak azonban még
sem volt nyugta. Sejté, hogy a
pénzt a bankigazgató küldte s
most ama ténye miatt, hogy öt

oly könnyen szabadon ereszté,
aggályokat érzett. Háttha maga
Turbányi is tévutra lett vezetve?
Ezalatt a banda nagy hurrával
fogadta Tenger Mihályt, ki hóna-
pokon át hűsölt s hajlíthatlan áll-
hatatosságával megingatta a rend-
őrséget.

— Köszönöm az ovációt, bará-
taim! mondá Góliát. Ragaszkod-
ástok valóban megindító és reám
az erő kuforrása. De nem azért
hivtalak össze benneteket, hogy
ezt tndotokra adjam! Mai érte-
keztünknek más tárgya lesz. Azt
ti is jól tudjátok, hogy a Geliért-
hegy barlangjai most már nem
nyújthatnak többé biztos menhe-
lyet.

— Nagyon igaz! mondák töb-
ben.

— De az eddigi uton sem ha-
ladhatunk tovább! folytatá Góliát.
A rendőrkapitány biztos kilátásba
helyezte nekem, hogy rövid időn
az egész bandát kézre fogja ker-
teni.

(Folyt. köv.)

Táncitanítási felhívás!

Alulírott táncitanító tudatom az
igen tisztelt szülőket és gyá-
mokat, hogy az őszi időnyre a

táncitanítást

folyó évi október hó 1-én, a
legszigorubb illem betartása
mellett megkezdem. Tanítani
fogom úgy a régi, mint a leg-
újabb táncokat. Akik ezen a
táncanfolyamon gyermekeiket
taníttatni óhajtják, szivesked-
jenek azideig nálam beiratni,
íratkozni mindenkor lehet há-
zamnál, Gr. Vay-u. 19, ahol
a tanítást is eszközölöm. A
nagyérdé mű közönség b. párt-
fogását kérve, maradok
tisztfelettel:

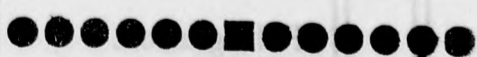
SCHVARCZ MIKSA

okl. táncitanító.

Eladó ház.

A Gyöngy-utca 1177. sz. a.
HÁZ szabadkézből ELADÓ.
Értekezni lehet MATUSIK IST-
VÁN tulajdonossal, Návay-Ta-
más-utca 6. sz. a.

A dálnon levő négy fertály
(32 kat. hold)

tanyaföld

1915. okt. 1-től gabona vagy
hagyma alá KIADÓ. Értekezni
lehet

BERECZKY LÁSZLÓ

ref. lelkésznel.

Kanizsamonostoron
10 kath. hold föld eladó
igen előnyös feltételek mellett.

Értesítést ad.

Dr. Bán Zsigmond
ügyvéd

POÓR ENDRE
gyógyszerésznél kapható Makón

VILMA-CRÉM

gyorsan és biztosan ható ár-
laimatlan szer, szepele, szájfolt,
ar- és kézvráncok és min-
dentéle bőrtisztító hatású ellen

Vilma hajpor, Vilma szap-
pan és hajfijító szer.

Ára: Vilma krém 1 korona.
Vilma hajpor 1 korona, Vilma
szappan 70 fill. Hajfijító 1 ko-
rona pipaszerek több készítése ár-
makkal láttak kifizetve.

Házeladás.

A Luther-utca 27. ujszám alatti
házam szabadkézből örök-
áron eladó.

Értekezni lehet:

Özv. Fazekas Imrénével
Vámbéry-utca 29. u. sz. a.

Szőlőföld eladás.

A Papp Imre-féle 3 napos

szőlőföld

drótkerítéssel ellátva örökáron
szabadkézből ELADÓ. Ugy-
szintén Szentlőrincen két kis
lanc pusztaföld eladó. Érte-
kezni lehet **BENKŐ PÁLNE**
Kinizsi-utca 2. sz. a.

Felvétetik egy megbiz-
ható család a Proféta-
vendéglőben **Értekezni**
lehet **IRITZ MIKSÁNÁL.**

20 kat. hold föld

jóminőségű, 10 évre kedvező
feltételek mellett haszon-
bérbe kiadó. Cima kiadóban.

Hőseink nagy arckép albumába még
mindig veszünk fel fényképeket

ORVOSOK

Igazolják, mint legkifejlesztettebb kö-
högés elleni szert a:

Kaiser-féle
Mell-Karamellák
a „3 fenyővel“

Milliók használják

Köhögés

rekedség, elnyálkásodás, hurut, számar-
herut ellen és különösen meghűlés ellen,
mely miatt minden haragosnak nélkülöz-
hetetlen. 600 orvosi és más egyén
igazolja a biztos sikerét ezen étvágy
gerjesztő és kellemes cukorkáknak. Csó-
magja 20 és 40 fillér, doboza 60 fillér,
hadí osomagolásban 30 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban.

Felvétetik egy tanyás
IRITZ MIKSÁNÁL.

Földhaszonbérbeadás

Az óbékai határban, báró Szinai-féle

15 kat. hold földem

a rajta levő gazdasági épületekkel
együtt több évre gabona vagy
vetemény alá haszonbérbe kiadó.

Értekezni lehet:

Özv. Benkő Illéné

tulajdonosnővel, Szent Gellért-utca
12. ujszám alatt.

Marhákat, vágókat, fias
tehenet, ökröt, tinót,

csikót és úszókat vásárol

SEMANN JÓZSEF,

értekezhetni Iritz Miksánál.

Füzfavessző

100-as kötegekben

kukoricakötésre fonásra

eladó

Értekezni a kiadóhivatalban
lehet.

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

K Ö N Y V N Y O M D A.

Készülnek:

Rovatós iverk,
Számlák,
Zárszámadások,
Ozleti kártyák,
Árjegyzékek,
Kereskedelmi
nyomtatványok,
Névjegyek,
Szóró-cédulák,
Falragaszok.

Telefon-szám: 124.

Izléses kivitelű, hibátlan, tiszta munka. Ajánlja
az újabb időben a mai kor igényeinek teljesen
megfelelően villanyerőre berendezett müintéze-
tét, mely a modern technika vívmányai sze-
rint készít a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig
mindennemű nyomtatványokat.

Magyar gyártmányu papiros-raktár!

A MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

Készülnek:

Irodalmi művek,
Folyóiratok,
Hírlapok,
Doktori
értekezések,
Iskolai értesítők,
Körlevelek,
Meghívók,
Táncrendek,
Levélfek.

Telefon-szám: 124.

kiadóhivatala a legjutányosabb áron vesz fel hirdetéseket.

Nyomatott Dr. Kiss Pálnak a „Makói Független Ujság“ villanyerőre berendezett gyorsajtaján, Makón.